

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 сант.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Атина, 24. марта

Један радиogram из Берлина јавља да је Ризов, бугарски посланик изјавио уреднику »Берлинер Тагеблатак« да је руска револуција била неизбежна јер су писци и интелектуалци стално дражили раденике против цара и царице.

Атина, 24. марта

У току последње руске војне конференције генерал-штаб је одлучио да се установи велики ратни савет. Чланови савета биће: Кнез Лвов, генерал Гучков, министри финансија, спољних послова, привреде, грађевина као и Кераски представник социјалиста.

Овај ће савет решавати сва питања која се односе на војну ситуацију и акцију руске војске.

Петроград, 24. марта

Ухапшена је прекјуче са својим сином великим војводом Ђирилом Владимировићем, великом војводицом Марија Павловна, супруга покојног великог војводе Владимира. При претресу, откривено је једно писмо велике војводице упућено свом другом сину, великому војводи Борису Владимировићу у коме ова изјављује да би господар војске велики војвода Никола могао спасити царизам.

Велика војводица — Немица није могла радити дружије. Велики војвода Ђирило узео је за супругу жену која се развела са једним принцом од Хесе-Дармштата који је рођени брат царице Александре Феодоровне.

Покојни велики војвода Владимир ревносно је потпомагао германофилску партију.

Оправдан и неоправдан страх

I.

Велике промене у Русији скренуле су на себе сву пажњу њезиних непријатеља и пријатеља; заинтресовале су цео свет.

Од почетка овога страшног светскога рата у њему је највећу живу снагу пласирала велика Русија. Огромним снагама по величини и јунаштву задавала је тешке ударе нашем заједничком непријатељу. За то је на себе привукла његову највећу пажњу, највећу војничку снагу. Да нови догађаји у Русији че уклоне сметње, које су јој онемогућавале, да у борбу са спољним непријатељем уносе огромну снагу и моћ, са којима она фактички располаже, ови значајни догађаји у Русији из великог страха скренули су са себе највећу пажњу непријатеља. Велике пријатељице Русије заинтересоване су са себе највећу пажњу непријатеља.

Већ, уверене у ефикасну моћ и крајњу победу споразумних сила над централним државама, жељно очекују свршетак садашњега светскога рата и отклањање узрока, који су га изазвали. То је германска аномалија, да светом господарима! Оне страхују, да велики догађаји у Русији не би за извесно време одложили ратни циљ нападнутог Споразума.

Нови историјски догађаји у Русији — разуме се — у првом реду интесују и Српски Народ. Ускрено пријатељство, изобиљну помоћ Српском Народу његових оданих савезница Енглеске и Француске ми дубоко верујемо. Толики морални и материјални напори, велике жртве у крви и животима сина са племенитога енглеског и француског народа за ревитирањем Србије, најубедљивија је гаранција Српском Народу, да ће Велика Британија и Француска поклонити своју узвишену пажњу и бригу за величину Србије, за поуздану будућност Српства. Кроз многа тешка искушења Српски Народ не би пролазио, да су га добро познавале ове две

велике европске силе. Оне су сада наше верне савезнице. Познате су им војничке, моралне и културне особине Српског Народа. Послале су стотине хиљада својих синова да посете српску Голготу, да лично виде на своме националном крсту распети Српски Народ и припомогну његовом вакансу и коначном јединењу.

Али, за братску Русију Српски Народ везује једна словенска крв, вера и толике историјске традиције. У толико нас више интересује судбина наше браће Руса, у коју — очигледно је — тангирају садашње велике промене у Русији. У најтоплије симпатије, у искрену братску љубав драгога нам рускога народа Срби нису имали разлога никада посумњати. Такав случај, на жалост, није вазда био и са званичном Русијом. Германофили су убрзивали свој отровни серум у словенску крв. Од њиховог кобног дејства у Русији много је препатио Руски Народ, трпели су интереси Српства. Такво искуство са утицајним круговима званичне Русије а поводом садашњих догађаја у њојзи и појаве у највећим државним институцијама појединачних личности, које су директно утицајне на инаугурасију новога стања у великој царевини, а чија су гледишта у прошlostи негирали интересе Србије у посреду њезиних источних граница и наших зајевица са Бугарима — дало је повода произвољним коментарима и комбинацијама.

Апстраковати тешки злочин Бугарске према виталним интересима целога Словенства, па се завести сентименталношћу осећаја. Бити индиферентан према националном праву и будућности своје одане савезнице, сродне по крви и осећајима, па се освртати на расположења у прошlosti. На рачун крви и живота сина свога народа чинити траксанкције са ратним непријатељем било би, ванстану, логички апсурдано а политички необјашњиво. И свако, ко има здраво мишљење и правилно расуђивање, сумише би рисковао, ако би чак и такве претпоставке везивао за личности високо

ке интелигенције, свестраног образовања и великог политичког имена. Ако би се ипак куражирало, да се чине такве апсурдне претпоставке, њих ће најбоље демантовати основни демократски принципи за функцију истакнутих политичких личности и представника демократских група, које су имале несумњивих заслуга за санкцију широких слобода Руског Народу и демократских начела у новом унутарњем животу Русије.

Божа Ј. Јокановић.

»Штрасбургер Пост«: »Свака могућност закључења засебног мира са Русијом мора се данас напустити.«

»Најесте Минхнер Нахрихтен«: »Дума је задобила сјајну победу.«

»Форверц«: »Ова револуција је дело руских патријата.«

»Нордојче Алгемајне Цајтунг«: »Није у питању сада протест Руса против настављања рата, већ револт против немарног вођења рата. Миљуков, Рођанко и комп. непријатељи су мира и убеђени су да са средствима Русије могу добити победу. Важно је да Немачка зна, да је салашња револуција све друго само не германофилска.«

»Коријере д' Италија«: »Народ и војска устали су не против рата, већ против бирократије, неспособне да одведе земљу ка победи.«

»Њујорк Хералд« (париско издање): »Немачка штампа је запрепашћена. Она сматра руску револуцију као тежак немачки пораз.«

»Журнал де Женев«: »Извесно је, да револуција није усамљени револт: то је огроман и одлучан покрет ка демократији. Овај рат, који пустоши цео свет, имаће као први резултат неодољиви полет свих држава у истом смислу.«

Страна штампа

Руска револуција

Рјеч (Петроград): »Немачка победа значила би успостављање старог руског режима повратак немачког утицаја. Само нови режим оствариће пун савез народа Споразума.«

»Ехо де Билгард« (Софija): »Личности, које су играле главну улогу у покрету изјасниле су се тако јасно за рат, да се не може очекивати ни најмањи гест у корист мира.«

»Новоје Времја«: »Русија слободна сада и Савезница слободних земаља бориће се за исте принципе, као и ове.«

Руски народни покрет

Описан извештај о догађајима у Петрограду

(6)

Петроград, марта Чим је цар Никола II. потписао указ о наименовању великог кнеза Николајевића за генерал-кабинета, овај је одмах напустио штаб кавкаске војске и дошао у Петроград. Дочекан је одушевљено у Петрограду, где је одмах предузео, да конферише са Провизорном Владом. У томе међувремену, велики кнез Михаило био се такође брекао права на руски престо, док сва питања руске унутрашње политике не регулише Уставотворна Скупштина. На тај начин Провизорна влада на челу са кнезом Лвовом била је стварни господар земље.

Велики кнез Никола био је предмет бурних овација од стране одушевљеног света, када је у аутомобилу ишао у Думу. Он је уопште врло популаран у руском народу, који његовој репутацији је највећи део је. Провизорна влада, рукоједана општим интересима почињала је наименовање великог кнеза Николе за генерал-кабинета, опозвала га хитно са фронта и упутила у пратњи два космесара Думе, а по изричној жељи великога кнеза, на његово пољско име на Крим.

Пре свога одласке из Петрова града, велики кнез Николајевић учинио је неколико занимљивих изјава. Од ових вреднијих истакни једну. Наиме, када је велики кнез био принуђен да напусти врховну команду руских армија и да иде на Кавказ, он је позвао неколико својих пријатеља Енглеза, међу којима су била и два страна делимичне. Једном војном аташеу изјавио је том приликом велики кнез Николајевић да

— Кад се будете вратили у вашу земљу, реците лорду Киченеру, да ја нисам имао топова, да бих почeo борбу, а кад сам ове дошо, нисам имао муниције. Он ће ме разумети.

За тим скренувши се свима својим гостима, додао је:

Господо, ју се вратити... После извесног времена, ју ћу се извесно вратити.

Велики кнез био је погодио. Он се је вратио, али није предвиђао, да ће његов повратак на чело руских трупа бити тако кратак.

Руска револуција изненадила је царску породицу у тренутку, када су сви њени чланови, изузев треће кћери, принцезе Марије боловали од богиња. Нарочито је био оболео принц Алексије, коме је нова болест позледила ствару рану, добивену пре више година. Сада је здравље принчево готово сасвим повраћено.

Сва послуга царске породице добила је овлашћење, да остане у палати у Царском Селу, у којој живот није добио никакву промену.

Вест о одметању трупа стигла је царици 27. фебруара. Одбрана палате била је осигурана гардом и митраљеским одредима, распоређеним око зграде. Наредба је била издата гарди, да спреми одбрану и да опколи дворац митраљезима и блиндираним аутомобилима. Али је већина ових трупа прешла на страну револуционарних војника, чим су се они појавили.

— наставиће се —

Из Црне Горе

Саопштења једног лекара

Један лекар, који је дошао са Цетиња даје интересантне податке о стању у Црној Гори.

Чим су Аустријанци, вели тај лекар, ушли у Црну Гору, одмах је преко седам хиљада које Срба, које савезничких поданика, покупљени и послати у Аустрију, где су сви интернирани.

Пред улазак Аустријанаца сазвата је црногорска народна скупштина чији је главни задатак био, да се донесе решење о платама државних чиновника. И ако су ови чиновници још неко време остали на својим дужностима, аустријска влада их је доцније све распустила. Црну Гору су посели аустрији.

ФЕЉТОН

Ђ. Лазаревић.

ЖИВИ ЛЕШ

На петнаестину корака пре-дамном, на једном шаторском крилу, видим, лежи ничице бугарски војник. Жућкаста шапка и такав исти поцепан шињер. На ногама беле калчине са испрекрштеним костретним узама...

Помислих: леш — нису стигли да га сахране. Али, ипак, из респекта, скренух у страну. Хтедох да га обиђем мало по-даље...

Један камен се одкотрља испод мојих ногу. Леш се покрећу. Једним па другим лактом одупре се о камено тле и — седе...

вояници и чиновници, а врховни заповедник је генерал Хупка, који је на Цетињу.

Патње народа су неописане. Намирница има врло мало и цене су невероватне. Шећер је 10 круна килограм, кафа 15 круна, сир и со по 10 круна. Месо се једва може добити и то по 15 кр. Цена кромпиру је 5 круна, а није пасуль се не може добити испод 4 круне по килограму. Килокукурузног хлеба је 5 круна, а једно пиле 10 круна. Чай стаје 60 круна, а бутер 20. Један пар ципела стаја 50 кр. Једно јаје је 1 круна.

Сва трговина и куповина хране врши се преко војних власти и за то је још теже доћи до намирница.

Наполон стаје 38—40 круна, а 100 српских динара добија се 62 круне. Црногорски папирни новац не прима се никако, а звечећи перпер раван је круни.

И ако су Црногорци лојални, ипак Аустријанци подозревају на свакога Црногорца, док су према Турцима невероватно толерантни. У прво време су Аустријанци подигли Марконијеву станицу у Подгорици, а после су је пренели у Скадар. Бивша Марконијева станица није се могла поправити, јер су је Французи при одласку из Црне Горе потпуно покварили.

У Црној Гори данас има само мали број жена, јер су људе (готово свих доба старости) Аустријанци одвели и интернирали.

Заробљеници граде путеве којима се везује Црна Гора са Босном, као и пут Цетиње—Котор. Заробљенике готово све Аустријанци хране врло бедно.

Аустријанци су у Црну Гору донели заразе. Дневно је умирало по 50—60 душа.

Црногорци се надају скром ослобођењу и сву наду полажу на Русе и Французе.

Одмах по своме доласку у Црну Гору, Аустријанци су обесили неког Илију, родом из Кастел-Новог, који је раније дезертирао из Аустрије и борио се против Аустријанаца у садашњем рату. Обесили су га као опасног по њих. Призор је био страшан. Био је присебан и неустрошим до последњег часа.

Кад су га пред само вешање запитали, да ли има још што да каже, он је узвикнуо: »Да живи Краљ Петар! Да живе Србија и Црна Гора!«

Одмах по овоме узвику, це-лат је извршио свој страшни звјздац.

Не само у Црној Гори, него и у Целој Аустрији и Немачкој нема намирница.

Занимљиво је оно што у Црној Гори говоре о краљу Николи. Може се отворено рећи да за краља Николу нема готово никаквих симпатија. Народ је незадовољан што је тако изненада напуштен. До последњег часа краљ је обећавао и војсци и скupштини да ће се до краја борити и чак се заклео и у Св. Петра и одједном не јавише никоме за своје намере, краљ се кришом склонио из земље. Поводом тога народ прави поређење између краља Петра и Краља Николе. И ако су обожијаца силом околности били при-нужени да уде из своје отаџбине, разлика је у начину њихова по-влачења. Краљ Петар је напустио своју земљу заједно са војском која се при одступању храбро борила, док је крија Никола напустио целокупну војску и народ, који су се збуњено нашли пред готовим фактом, кад се већ више није могло помиšљати на спасавање. И због тога су у Црној Гори остали и они, који никако нису смели дочекати Аустријанце и који сад паде.

Принц Мирко је остао у земљи због болести, но народ га је поштовао, што је увек био уз њега, али ни он данас не ужива раније симпатије, јер је и он отишao из земље под изговором да се лечи. Данас се принц Мирко налази у Бечу и нема никакве везе с народом.

За аустријску владу у Црној Гори од почетка па до данас није било никаквих симпатија. Аустријанци покушавају да задобију за себе народ, али узлад. Они обећавају Црној Гори сјајну будућност, говоре Црногорцима, да их уважавају и да ће Црну Гору увећати, ако народ остане миран и стрпљив. У том случају ће, веле, поделити Србију, па ће Стару Србију дати Бугарима, а нову са једним делом Албаније — Црној Гори.

Све ове аустријске приче не успевају и народ их слуша с пренрењем. Он је истина миран или не зато да угоди аустријанцима, но што мушких има врло мало, а и оно што је остало нема се чиме борити. Због тога се са дубоким уверењем чекају спас од Срба удржених са Савезницима.

poneo. Окретох се лево и десно — никде никог . . .

Да ли је то жив човек или је утвора — визија? . . . Одјуд овде бугарски војник?! . . . Тамо горе, на оној другој коси, преко Бруда — разумем, али овде иза пук, иза наших положаја — од куд овде жив бугарски војник, сам, без страже?! . . . То ме је збунило...

Док су ове мисли, за тренака, сенуле кроз мој мозак — отворише се уста утваре. Промукао глас допре до мојих ушију:

Има ли болничар? . . . Рањен сам . . . Гладан сам . . . Овооох — простења и заклати се. Хтеде да понова седне и готово се стропоштајећи на камење.

Његов пад по камењу повратио је и мене од изненађења и

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

Француски коминике

Солун, 24. марта

Прекјуче је извршен напад на италијански фронт са запаљивим течностима. Непријатељ није успе. Код Црвене Стене непријатељ је извршио пет узастопних напада или без успеха.

Немачки авијатичари бомбардовали су јуче болнице у близини Преспанског језера и енглеску болницу у Карасули:

Француски коминике

Париз, 24. марта

Између Соме и Оазе Немци нису покушали напад на француске ново задобивене положаје. У току претпрошле ноћи француске извиднице ишли су до северно од Гошија и Мон-а и до немачке линије које су врлојајуто утврђене. Јуче су французи зауставили својом ватром немачки напад на фронту Лафо-Маржвал. Северо-западно од Ремса Немци су успешно нападали француске линије између Сапињела и мајура Годата. Неколико одељења која су успела да уђу у наше ровове, убрзо су одбачена против нападом.

Ноћ је прошла на мир у осталом фронту.

Париз, 24. марта

(доцније)

Немци су извршили напад на један француски ров сев. од Виене-ле Шапо и, са употребом за-гушљивих гасова, или су одбилијени, оставивши у рукама Француза мртвих и заробљеника.

Сев. запад од Ремса развио се немачки напад на француске положаје између Сапињела и мајура Годата, на фронту са две миље, 500 м. Напад је потпуно пропао на највећем делу фронта где су Французи повратили одмах све ровове прве линије. Врше се против напади ради повраћања неких елемената, који су били у немачким рукама још по подне.

Енглески коминике

Лондон, 24. марта

Наше су трупе заузеле села Ронсо и Бас-Булоњ заробиле 22 војника и заплениле три митраљеза. Непријатељ је стражито страдао у своме повлачењу од наших митраљеза. Се-

верно и северо источно од Мец-ан-Кутира наше трупе стазно напредују и допре су до Гонсокура и шуме Оренкура. Заробљено је ту 60 војника и запленило три рововска топа и пет митраљеза.

Руски коминике

Петроград, 24. марта

Немци су напали и заузели наше истакнуте ровове у области јужно од желез. пруге за Поневиже али су против-нападом одбилијени. Јужно од Крево-а једна чета продрла је на јуриш у наше ровове прве линије али је против-нападом била одбила. Непријатељ је туком артилеријом наше положаје на левој обали Стохада као и прелазе на реци.

ФРАНЦУСКА И АМЕРИКА

— Изјава г. Шарпа —

Париз, 24. марта.

Г. Шарп, посланик Сједињених Држава у Француској, интервјујсан од дипоника „Тана“ изјавио је: »Пошто је немогуће било одстранити прогантну акцију немачке владе са увишеним искреним намерама, председник Вилсон тражи од конгреса у своме патриотском апелу да предузме брзе мере да се наша земља стави у стање одбране и у исто време да употреби сва средства у корист Савезника како би се рат у интересу човечанства и слободе што пре завршио.

Ја верујем да ће моја

земља учинити велику по-моћ Савезницима у тежњи

за тим циљем. Према томе

председник ће апел на

ићи на искрен одјек у це-лој Америци.«

Посланик је затим го-ворио о дивљењу и сим-патији које Америка осећа према Француској и за-кључује: Посланица пред-седника Вилсона даје ми највеће задовољење. Фран-цуска и Сједињене Држа-ве постају поново браћа по оружју у одбрани чове-чанства и слободе људи.«

лажећи. Како је био ван пута заклоњен камењаром, наши га болничари нису спазили. Овде у близини нико није пролазио, те је тако и он овде остао.

При себи нисам имао ни хле-ба ни воде. Наше превијалиште било је у позадини, удаљено са овог места 1 и по сах. Био је већ почeo хватати сумрак. Морао сам хитати да се што пре дохватим штаб

Руски покрет

— Утисак у Угарској —

Лондон, 24. марта.

Из Пеште јављају „Морнинг Посту“: Вести о руском покрету проузрокована су врло велику импресију у Маџарској. Волфов биро је представио у првом моменту револуционарни покрет да је уперен против Енглеске и јавио је да је мучки убијен енглески посланик у Петрограду. Али се је истина сазнала додније. Сазнало се, на тај начин да револуционарни покрет има за циљ успостављање републике. Цела руска штампа манифестије живу симпатију у корист борбе руског народа.

„Пести Хирлап“ пише: Руски заробљеници који се налазе у Угарској плакали су кад су сазнали за руску револуцију. Они су пали на колена молећи се Богу и захваљујући му за револуцију која је избила у Русији.

РУСКА ДЕМОКРАТИЈА

— Руска штампа о Бетману Холвегу —

Руска штампа истиче замку, смешану руском либералном мишљењу од немачког канцелара у последњем говору.

„Рјеч“ пише: „Канцелар, говори о мучком нападу Србије на Аустрију, рачуна доиста много на одсуство памћења код слушалаца. У руској демократији нема никога, који би поверовао, да је кајзер хтео склонити Цара Николу на либералне реформе. Ми сви знајмо, да су руски и немачки реакционари имали нарочити уговор против сваког револуционарног покрета. Сећамо се, како је Немачка топло поздравила долазак на владу Штирмера, Шчегловитова, Малакова и Протопопова“.

„Новој Врмјек“ падсећа, да је се Немачка увек дичила, да је потпора монархије уопште и руске аутократије посебице. Цео свет зна писмо кајзерово цару Николи, у коме свога преклиње, да одржи аутократски режим у Русији. Кајзер је интервенисао увек у унутрашњим

јох на стазу и више трчехи но ходом хитao сам да се склоним од места ове несрће.

Било је већ дајкан кад сам прошао поред једне порушене воденице, преко брвна, реку Брод и дошао у штаб пуковника.

— Крај —

САОПШТЕЊА

Капетан резервни г. Живко Владић да се јави хитно Сави Вураши новију типографу уред. „Вел. Србије“ јер има извештај из Србије од својих.

Јован В. Костић наредник извештава се да је добио карту од своје мајке и сестре преко Боре Ценића. Да јави своју адресу.

Милош Ђорђевић ревизор царински има извештај из Србије

стварима Русије чинећи да се на високе положаје, па и за министре доводе германофили. Частан мир, о коме говори кајзер, тражи пре свега евакуацију земаља, окупираних од Немаца. Ми хоћемо мир, који ништа доцније не може помутити. »Биржевија Вједомости« изјављују, да је аутократија пала без икакве наде на повраћај.

„Ден“ пише: Руска демократија жели стварно, као што је рекао Холвег, да постане потпора мира. Али, Немачка хоће да ову жељу учини неостварљивом.

У Петрограду

Манифестације пред Думом

Петроград, 24. марта

Од раног јутра јуче музике и добоши одјекивали су по целој вароши. Многе трупе, масе манифестаната, са црвеним заставама на челу долазили су пред Думу. Први пук резерве, пук гарде Хон, пук финске гарде, митраљески батаљон и пук хусара дефиловали су по том, поздрављени од посланика прве Думе, г. Анизовића, члана изасланства војних радника у Москви и потпредседника радничког савета у Петрограду, г. Скобельева, који је у своме говору учинио алузију на последње изјаве немачког канцелара и рекао:

„Г. Бетман Холвег и кајзер Виљем нису више страшни непријатељ руске слободе. Поздрав, који они шаљу руској револуцији лицемеран је. Ми ћемо моћи пружити руку немачком народу само кад се отресе тутортва Хohenцолерна и Холвега“.

Кадети војних школа у Петрограду и околини представили су се такође данас пред Думом, где их је г. Рођанко поздравио.

Око 2 часа стигла је пред Думу огромна маса жена, које су манифестовале у корист женског права гласа. Позната револуционарка Вера Фигнер и жена руског писца Колонтај, држали су говоре у срцу бурног пљескања. Одговори су г. Рођанко и посланици Скобельев и Чејцер, који су истакли улогу жена у свом покрету.

Петроград, 24. марта

Јуче је дошао пред палату Думе један пук петроградске

школе да су сви његови здрави. Нека се јави Бри Ценићу са својом адресом.

Драгољуб Љ. Матејић ревизор царински, има извештај из Србије од породице, да су сви живи, но у очајном стању због оскудице. Траже хитно новац. Извештај је преко Боре Ценића.

Михаило Д. Савић, регрут родом из Ниша који је био почувању у децембру пр. год. у Солунској болници, и до данас не зна се ништа више. Моли се ко зна шта о њему да извести г. Ђу Персиду Супругу Николе Цветковића машиновође. Капетан Патрикина Ул. бр. 22. Солун.

Душан Стојановић шофер. Аутомобилског одреда Мин. Војног — Крф. Да се јави на адресу: Николи Ј. Бозовићу, војна пошта бр. 52.

гарде, са својим официрима и са заставом Св. Ђорђа. Музика је интонирана марселејзу. На челу су пук биле многе заставе на којима је исписано: »Ми имамо потпуно поверење у Провизорну владу«. Један члан радничких делегата, г. Стеков, поздрављајући пук, изјавио је: „Рат се још наставља. Али се он води да се задобије слобода. Ви нећете напустити оружје док не задобијете ту слободу. У противном случају победа Виљема успоставиће стари режим«.

Посланик Етремов истакао је огроман рад пuka за задобијање слободе. После одласка гардијског пuka, Исмаиловски је пук дошао пред палату. На челу су пук биле црвене заставе са натписом: „До коначне победе над Виљемом“, »Спремајте муницију“, „Живела слобода«.

Г. Рођанко је држао говор и истакао апсолутну потребу да се настави рат до коначне победе, јер без ње слобода не може постојати.

После завршених говора пук се је у потпуном реду вратио у своју касарну.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — «Неон Асти» пише да је сумарен потопио лађу „Базилер Константинос“ на пучини код Корани пошто је истоварила муницију у Каламати. Посада је спашена.

Атина. — Краљ је примио у аудијенцију Јована Ралиса који се је вратио из Солуна.

Атина. — Влада ће предузети кораке код Савезника да се образује мешовита грчко-француска комисија која ће испитивати у будуће инциденте у неутралној зони.

Цирих. — Један телеграм из Беча јавља да су аустријски министри правде и војни поднели оставке услед неких откривања. У изгледу је и оставка министра финансија.

Лондон. — Буџет марије из предвиђа кредите од 517 милиона долара, грађење 3 окlopњаче, 4 крстарице, 15 десетореџера и 38 сумарена. Фабриканти аероплана обећавају да лиферију недељно 175 апарата.

Лондон. — «Дејли Телеграф» јавља из Петрограда: Провизорна влада обнародоваће закон којим се укидају сва ограничења политичког, економског и верског реда. Држи се да је већ потписан декрет, којим се дају Јеврејима сва права.

Њу-Јорк. — Узимање у војску вршиће се најпре од грађана

Никола Радовановић, богослов, да се јави Срећку Тешићу нач. мин. финансија — финансиском делегату у Солуну. Има писмо од мајке.

Миодраг Петровић, сликар — Београд. За твоје се име распитује г. Милан Марјановић, народни посланик на Крфу. Јави му се што пре. — Стев. М. Стевановић, сликар.

Крста Манчић, рез. поручник, који се налази при заробљеничком одреду, да се јави Радомиру Стефановићу, болнич. чета 711.

Душан Стојановић шофер. Аутомобилског одреда Мин. Војног — Крф. Да се јави на адресу: Николи Ј. Бозовићу, војна пошта бр. 15. Београд, да га извести где се

на између 18 и 25 година.

Лондон. — Г. Бонар Ло, мин. финансија објавио је парламенту резултате аутономије Финске, проглашане од Провизорне Владе. Сви прописи који о-

граничавају слободе разних народа укинути су.

Цирих. — Немачка царица почела је да продаје своје на-ките. Немци намеравају да пра-даду и уметничка дела.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Стање у Турској.

Из Женеве јављају: Вести које су примљене из Смирне пре-ко Хиоса уверавају да је при-спела једна турска дивизија, која нема више од 2.000, људи са Фронта у Галицији, у Адрамит и Дикели, према Митилени. Два турска дезертера који су на чамцу прешли у Митилену при-чају да је стање турске војске

жалосно, да се раздражење про-тив Немаца повећава и да војници бегају у унутрашњост и образују банде које пљачкају.

Благодарност.

Приложио Одбору за дочек рањеника и болесника у Водену:

Г. Милан Апостоловић инжи-њер војни обвезник 25 драхми.

Одбор за дочек рањеника и болесника у Водену и овим пу-тем изјављује у име рањеника и болесника своју благодарност дародавцу. Из Канцеларије Одбора задочек рањеника 17 марта 1917 год. Воден бр. 91.

Позориште »Тоша Јо-вановић.«

У недељу 26 марта, на Цветијаде се по трећи пут Јанков «Бидо.» Г. Турински као гост у улози Малића.

Српска Потрошачка

Задруга

Издавање намирница за ме-сец март т. г. почиње од 21. т. м. На ово се скреће пажња чла-новима да припадајуће намирнице изузму до краја овог ме-сека.

Помен

У суботу на Благовести у 4. са-ху, по подне, даваћу у цркви Св. Саве годишњи помен моме-драгом сину Миодрагу — Бану, матуранту чије младо тело по-чива у туђој земљи не дожи-вевши да се врати својима ми-лима у загрљај и поносно о-таџбини, чију је славу нежно у стиховима величао и величину њену жудно жељка. Ожало-шени отац: Стеван Витас.

Енглеско напредовање

Париз, 24. марта. Енглеске трупе напредоваје су је знатно између Араса и Сен-Кантена. Енглези су про-дрили до приступа ове вароши.

То потврђује да немачко повла-чење није било хотимично. Не-пријатељ је изгубио села, као

Краозол, брањена упорно. На-предовање Енглеза ка Камбреју доказује слабост нове одбране линије Хинденбургове.

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —

Солун, 24. марта.

23 марта ништа важно.

Живојин Ј. Петковић, Матија Р. Петковићи Михаило Николић, команда железничких службеника, пошта бр. 999. моле оп-штину Клисурску, Г. Паланка, да извести Јована Петковић, да су сви здраво.

Живко К. Јовановић, команда железничких службеника, бр. поште 999. Умљава општину Клисурску, Б. Паланка, да извести Косту Јовановића, да је здрав и да је с Живојином по-слао 100 динара. Да јави је ли

добио.

Јосифу Дрндаревићу трговцу Ужице. Твој Лазар, Ако, Неђо, Славко, Џечиа Михаило и његов Момчило здрави су извести Нешкову госпођу да је Нешко здраво, а Шевићеву фамилију да су Жив

Нове књиге

Изашле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:
Са српског фронта. Од Б. Лаваревића. Цена 0'50 д.
На помољу. Од Ива Билика. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Поредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Поредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Бркића, новинара, уредништву „Велике Србије“ у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродажу;

2) Код г. С. Стефановића цариника, на служби при Финанској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига уз ресторацију „Београд“ у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поруџбине.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРПСКОЈ КЊИГА

М. Ристивојевића

У СОЛУНУ

улица Ники бр. 35., на кеју уз ресторан „Београд“

Могу се добити:

Српске књиге:

„На Помољу“, 1'50.
„Са српског фронта“, 0'50.
„Косово српске народне песме“ 1.—
„Сећање на отаџбину“ 1.—
„Српске ратне песме“ 1.—
„Тешко ли је робљу робовање“ 0'30.
„Спомен мишарске победе“ 0'30.
„Српска Читанка Ружа“ 1'50
„Српска Читанка Цвеће“ 0'70
„Беседе Игумана Методија“ 0'50
„Антихрист истинитој прорицаше у 1600. г.“ 0'30.

Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА:

Српско-француски
Француско-српски
Срп.-франц. и Франц.-срп. по-
везани уједно.

Цепни фотографисани франц.-
српски.

Речници за почетнике

Први корак ка франц. језику

Србин у Француској

Најпотребнији разговори фран-
цуски

Најпотребнији разговори тали-
јански.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морској пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ћулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици можно је за посету.

С особитим поштовањем,

Бира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатор.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профијантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

Српско Трговачко Друштво А. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

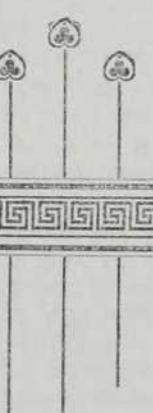
Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.



ГОСПОДО!

Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„САЛОНИКА“

Каиро - Александрија --- Солун

Најбоље и најукусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванџицама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Париска хируршка зубна клиника

Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао улице Венизелос 97.

У суботу 25. марта ове год., у 10 и по часова пре подне, даваћемо у српској цркви Св. Саве, нашим најмилијим и никад незaborављеним

† Зори седмо-годишњи и † Јосифи годишњи парастос.

Родитељи: Даринка и Др Васа Михајловић — Погански, санит. пуковник; сестре: Милица и Лепосава.

Јављам својим сродницима, да је моја супруга

† Радмила --- Рада

преминула 7. нов. 1916. г. на порођају у Ајачију (Корзика—Француска) где је и сахрањена.

Ожалошћени: супруг Милан Т. Костић пол. писар, свекар Трајко Костић, деца: Ана, Мара, Олга, Слободанка и посмртно Костадинка.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској аптеци ул. Франк бр. 35: — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ђорђа бр. 35. — упоредно ул. са булаваром краља Константина.

Поткожна убрзгавања Неокатварзана као и новог француског препарата „Галил“ противу сифилиса.